

Предлагач
Група пратеници

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА**

Скопје, март 2016

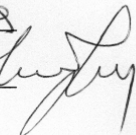
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СОБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ

Примено:	28.05.2016		
Средства:	Број:	Прилог:	Вредност:
08	1870	1	

До
Претседателот на Собранието на
Република Македонија

Врз основа на член 71 став 1од Уставот на Република Македонија и членовите 132 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за кривичната постапка, по скратена постапка

Пратеници

Олејтана Јаќимовска
MUSA IBRAHIMI

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Законот за кривичната постапка („Службен весник на Република Македонија” број 150/10 и 100/12) е донесен на 18.11.2010 година и е изменет во 2012 година во делот на отпочнувањето со примената на законот. Законот за кривичната постапка започна да се применува од 1 декември 2013 година.

Најзначајни новини содржани во законот се преминувањето на надлежностите за водење на истрагата од истражните судии кај јавните обвинители, контрола на полицијата од страна на јавното обвинителство, воведувањето на спогодување и редизајнирање на главната расправа и сл. За успешно спроведување на законот беше донесен и Акционен план што беше целосно реализиран. Имено, беа усогласени законите и другите прописи кои се поврзани со Законот за кривичната постапка. Исто така, беа спроведени бројни основни и напредни обуки за субјектите кои го применуваат законот, во најголем број јавни обвинители, судии на претходна постапка, припадници на правосудна полиција, адвокати и сл. Во контекст на обезбедувањето на услови за спроведување на новиот Закон за кривичната постапка беа реализирани и бројни активности за јакнење на капацитетите на институциите надлежни за примена на законот. Најзначајната од нив е набавката на опрема за аудио - визуелно снимање на обвинетите од страна на јавното обвинителство во фазата на истрагата.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Основната цел поради која се предлага овој закон е да се создадат претпоставки за ефикасно остварување на правата на одбраната на осомничените во кривичната постапка. Законот се заснова на начелото на правично судење, односно обезбедување на еднаквост на оружјата во текот на кривичната постапка.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА.

Законот нема да предизвика дополнителни финансиски импликации врз Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И

ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на овој закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Македонија.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Имајќи го во предвид фактот дека се исполнети условите од членот 170 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, односно дека не се работи за обемен закон се предлага истиот да биде донесен во скратена постапка.

ПРЕДЛОГ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за кривичната постапка („Службен весник на Република Македонија” број 150/10 и 100/12), во член 302, во ставот (4) бројот „15“ се заменува со бројот „90“.

Член 2

Во член 468, во ставот (1) бројот „489“ се заменува со бројот „480“.

По ставот (1) се додаваат три нови ставови (2), (3) и (4) кои гласат:

„(2) Пред поднесување на обвинителниот предлог јавниот обвинител е должен во смисла на членот 302 ставовите (1) и (5) од овој закон да го извести осомничениот за преземените истражни дејствија и прибраните докази.

(3) По известувањето од ставот 2 на овој член, одбраната има право во рок од 90 дена да преземе дејствија на одбрана согласно членовите од 305 до 311 од овој закон.

(4) Пред поднесување на обвинителен предлог може да се применат одредбите за донесување пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот во текот на претходната постапка.“

Член 3

Одредбите од членовите 1 и 2 од овој закон ќе се применуваат и за постапките започнати пред влегувањето во сила на овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Овој Закон содржи четири члена.

Со членот 1 се врши измена на рокот во кој осомничениот има право во рок од 15 дена од приемот на известувањето на јавниот обвинител за завршување на истражната постапка, да поднесе исправи или други докази, списи од дејствијата на одбраната, или да бара од јавниот обвинител да собере пределени докази. Со Предлогот на Законот се предлага овој рок да биде 90 дена.

Овие измени се предлагаат врз основа на начелото на правично судење, односно еднаквоста на оружјето, што не е целосно обезбедено, особено споредувајќи ги роковите на одбраната да поднесуваат дикази и исправи (члено 302 став (4) и роковите на јавниот обвинител за спроведување на истрагата (член 301). Имено, во членот 301 од Законот за кривичната постапка се пропишани роковите за завршување на истражната постапка. Во овој член од законот е пропишано дека ако истражната постапка не се заврши во рок од шест месеци од денот на донесување на наредба за спроведување на истражна постапка, јавниот обвинител е должен за тоа да го извести вишиот јавен обвинител, кој во сложени предмети може овој рок да го продолжи за уште шест месеци. По исклучок, овој рок може да се продолжи уште за три месеци од страна на јавниот обвинител на Република Македонија. Исто така, за кривични дела од областа на организираниот криминал рокот може да биде продолжен од страна на јавниот обвинител на Република Македонија за уште шест месеци. Од анализата на роковите дадени на јавниот обвинител со сите механизми со кои располага и роковите на одбраната со лимитираните можности за собирање докази, може да се заклучи дека рокот од 15 дена пропишан во член 302, во ставот (4) е недоволен.

Исто така, овој рок не кореспондира со роковите пропишани во членот 311 од Законот за кривичната постапка каде што е утврдено дека бранителот за потребите на одбраната може во согласност со закон да бара податоци и известувања од државни органи, од органите на единиците на локалната самоуправа, од правни и физички лица што вршат јавни овластувања и од други правни лица и да бара да му се достават документи, списи и известувања. Субјектите се должни да постапат по барањето на бранителот во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето, а доколку во постапката е определена мерка притвор, во рок од седум дена од денот на приемот на барањето, доколку со друг закон поинаку не е определено.

Со членот 2 се вршат соодветни измени како во членот 1, но во скратената постапка.

Со членот 3 се пропишува дека одредбите од членовите 1 и 2 од овој закон ќе се применуваат и за постапките започнати пред влегувањето во сила на овој закон.

Со членот 4, се пропишува времето на влегување во сила на овој закон.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените решенија содржани во одредбите на Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за кривичната постапка не упатуваат на поврзаност со други закони.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИОТ ЗАКОН

Со донесување на Законот за изменување и дополнување на Законот за кривичната постапка ќе се зајакнат правата на одбраната на осомничениот во кривичната постапка.

**ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА КОИ СЕ
ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ
(„Службен весник на Република Македонија“ број 150/10 и 100/12)**

Член 302

Известување на осомничениот за завршување на истражната постапка

- (1) Пред истекот на рокот предвиден во членот 301 од овој закон јавниот обвинител е должен на осомничениот и бранителот да им достави известување за завршување на истражната постапка од страна на јавниот обвинител.
- (2) Пред завршувањето на истражната постапка јавниот обвинител, ако тоа не го сторил претходно, е должен да го испита осомничениот.
- (3) Известувањето содржи краток опис на кривичното дело за кое било постапувано, правната квалификација, со назначување дека сите списи од спроведената истражна постапка се дадени на чување во архивата на јавното обвинителство и дека осомничениот и неговиот бранител имаат право да ги прегледуваат списите и доказите и да составуваат препис.
- (4) Известувањето содржи поука дека осомничениот има право во рок од 15 дена од приемот на известувањето да поднесе исправи, или други докази, списи од дејствијата на одбраната, или да бара од јавниот обвинител да собере определени докази.
- (5) Јавниот обвинител е должен да го запознае обвинетиот со доказите што во истражната постапка ги прибавил против него, како и да му ги открие доказите за кои дознал, а кои можат да бидат од полза за одбраната.
- (6) Во случај кога јавниот обвинител по барање на осомничениот или неговиот бранител собира определени докази, е должен тоа да го заврши во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Член 468

Дела за кои се води скратена постапка

Во постапката пред судот што суди во прв степен за кривични дела за кои како главна казна е пропишана парична казна или затвор до пет години, ќе се применуваат одредбите на членовите 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 489 и 481 од овој закон, а доколку во овие одредби не е предвидено нешто посебно, согласно ќе се применуваат другите одредби на овој закон.